

ÎNCHEIERE

14 decembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul Iulia Sîrcu
Judecătorii Iurie Bejenaru, Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursurilor declarate de către Alexei Zagorodniuc și Ministerul Justiției al Republicii Moldova,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Alexei Zagorodniuc împotriva Ministerului Justiție al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Consiliul municipal Chișinău, executorul judecătoresc Oleg Ungureanu cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și repararea prejudiciului cauzat,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 22 iunie 2016, prin care au fost respinse apelurile declarate de către Alexei Zagorodniuc și Ministerului Justiție al Republicii Moldova și menținută hotărârea Judecătoriei Buiucani municipiul Chișinău din 08 februarie 2016,

c o n s t a t ă :

La data de 18 noiembrie 2015, Alexei Zagorodniuc a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiție al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Consiliul municipal Chișinău, executorul judecătoresc Oleg Ungureanu cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și repararea prejudiciului cauzat.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, a activat în organele Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova din anul 1995 pînă în anul 2007, iar în conformitate cu prevederile art. 35 a Legii Republicii Moldova „Cu privire la poliție” nr.416 din 18 decembrie 1990 cu toate modificările ulterioare, asigurarea colaboratorilor poliției cu spațiu locativ, colaboratorilor poliției li se acordă de către organele publice locale, cel mult după trei ani de zile de la angajare la serviciu, spațiu locativ sub formă de apartament sau casă separată conform normelor stabilite de legislație.

Menționează că, a fost introdus în lista colaboratorilor ce solicită îmbunătățirea condițiilor de trai, însă pînă în prezent nu a fost asigurat cu spațiu locativ.

Susține că, în calitate de colaborator de poliție s-a adresat în judecată cu o cerere, privind obligarea Consiliului mun. Chișinău de a-1 asigura cu spațiu locativ conform componenței familiei și în conformitate cu normele prevăzute de art.42 al Codului locativ.

Afirmă că, prin hotărîrea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 13 iunie 2006, a fost admisă acțiunea fiind obligat Consiliul municipal Chișinău să-i acorde lui Alexei Zagorodniuc și membrii familiei sale, spațiu locativ în conformitate cu normele

prevăzute de art.42 al Codului locativ, iar prin decizia Curții de Apel Chișinău din 10 octombrie 2006 a fost respins apelul declarat de către Consiliul municipal Chișinău, ca neîntemeiat și a fost menținută hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 13 iunie 2006.

Invocă că, după intrarea în vigoare a hotărârii judecătorești a depus o cerere către Departamentul de executare a deciziilor Oficiul Centru anexînd actele necesare.

Conform încheierii executorului judecătoresc al oficiului de executare a fost stabilit un termen de 15 zile debitorului Consiliului municipal Chișinău, de a executa binevol cerințele documentului executoriu.

Ulterior, prin răspunsul parvenit de la Direcția generală locativ comunală și amenajare a Consiliului municipal Chișinău, i s-a comunicat că organele publice locale din motivul că sunt mai multe hotărâri judecătorești irevocabile neexecutate și din lipsa de surse financiare, nu poate executa hotărârea instanței de judecată.

Susține că, toate eforturile întreprinse conform legislației în realizarea dreptului lezat nu au dat careva rezultate, hotărârea judecătorească rămânând fără executare pînă în prezent.

Consideră că, prin neexecutarea hotărârii Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 13 iunie 2006, autoritățile naționale îi creează piedici” iar reclamantul în mod rezonabil, „se așteaptă de a obține respectarea drepturilor sale.

Menționează că, nu a putut obține executarea acestei hotărâri imediat ce a devenit executorie - ceea ce constituie o ingerință în dreptul său la respectarea bunurilor sale, așa cum este prevăzut paragraful 1 art. 1 al Protocolului nr. 1 CEDO.

Invocă că, i-au fost violate și drepturile prevăzute de art. 6 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor și Libertăților Fundamentale și de art. 1 al Protocolului Adițional la Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor și Libertăților Fundamentale - și anume dreptul persoanei la judecarea cauzei într-un termen rezonabil.

Afirmă că, prejudiciul material suportat în urma neexecutării hotărârii Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 13 iunie 2006 este unul major, dat fiind faptul că stă în chirie și pînă la momentul de față nu a intrat în posesia, administrarea și folosința locuinței sale. Astfel, prejudiciul material constituie suma de 100 000 lei care reprezintă plata pentru chirie pentru perioada 18 iulie 2012-18 noiembrie 2015. Consideră reclamantul că suma de 2 500 achitată lunar pentru chiria apartamentului închiriat este o sumă rezonabilă, probată prin înscrisurile anexate și anume contractele de locațiune din data de 18 iulie 2012 și 18 iulie 2014.

În ceea ce privește prejudiciul moral pe care îl solicită, Alexei Zagorodniuc îl estimează în cuantum de 100 000 lei reieșind din perioada de timp pentru neexecutarea hotărârii Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 13 iunie 2006.

Solicită, constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătoriei Centru mun. Chișinău din 13 iunie 2006, cu încasarea din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Justiției a sumei de 100 000 lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin această încălcare și încasarea sumei de 100 000 lei cu titlu de prejudiciu material pentru perioada de neexecutare 18 iulie 2012 -18 noiembrie 2015.

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 08 februarie 2016 acțiunea a fost admisă parțial. A fost constatat faptul încălcării reclamantului Alexei

Zagorodniuc la executarea în termen rezonabil a hotărârii Judecătorei Centru mun. Chișinău din data de 13 iunie 2006. A fost încasat din contul bugetului de stat în beneficiul lui Alexei Zagorodniuc prin intermediul Ministerului Justiției al RM suma de 100 000 lei cu titlu de prejudiciu material și suma de 45 000 lei cu titlu de prejudiciu moral. În rest pretențiile reclamantului au fost respinse ca neîntemeiate (f.d.173-182, vol. I).

Instanța de fond a concluzionat că, deoarece încălcarea dreptului lui Alexei Zagorodniuc la executarea hotărârii judecătorești are un caracter continuu, fiind constatăată încălcarea dreptului la executare în termen rezonabil a unei hotărâri judecătorești, reieșind din obiectul neexecutării, acordarea prejudiciului material pentru perioada solicitată 18 iulie 2012 -18 noiembrie 2015 în sumă de 100 000 lei este argumentată, fiind stabilită încălcarea continuă a dreptului garantat la executare în termen rezonabil. Totodată instanța a considerat rațional acordarea unui prejudiciu moral în mărime de 54 000 lei, compensare ce ar aduce satisfacție echitabilă persoanei vătămate Alexei Zagorodniuc.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 25 iunie 2016 au fost respinse apelurile declarat de către Alexei Zagorodniuc și Ministerul Justiției al RM și menținută hotărârea primei instanțe (f. d. 245-2577, vol. I).

Instanța de apel a conchis că instanța de fond a stabilit toate circumstanțele și raporturile juridice ce au importanță pentru soluționarea pricinii, a apreciat corect probele administrate la dosar, aplicând corect legea materială și procesuală.

La data de 07 iulie 2016, în termenul prevăzut de lege, Alexei Zagorodniuc a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, respingerea recursului declarat de către Ministerul Justiției al RM, casarea parțială a deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe în partea admiterii parțiale a cererii cu privire la încasarea prejudiciului moral, cu pronunțarea unei noi decizii în această parte de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat că, instanțele ierarhic inferioare au subapreciat considerabil și neîntemeiat compensarea prejudiciului moral în sumă de 45 000 lei.

Susține că instanțele ierarhic inferioare nu au luat în considerație importanța cauzei, fiind una de importanță deosebită pentru el, deoarece nu a putut beneficia de succesul obținut în urma examinării litigiului care se referă la asigurarea lui și a membrilor familiei sale cu spațiu locativ conform normelor stabilite de lege, hotărârea nefiind executată timp de peste 9 ani.

Afirmă că, în toată această perioadă de timp a avut o încordare psihică, retrairi, o stare de stres, stare legată de suferințe morale, atât fizice cât și psihice.

Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, la data de 19 septembrie 2016, și Ministerul Justiției al RM declarat recurs, solicitând casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri prin care constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești din 08 februarie 2011 reprezintă prin sine o satisfacție echitabilă pentru prejudiciul moral, în rest acțiunea să fie respinsă ca neîntemeiată.

În motivarea recursului, cu reiterarea motivelor de fapt și de drept invocate pe parcursul examinării cauzei, recurentul a indicat că instanțele ierarhic inferioare nu au constatat și elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii, a aplicat eronat normele de drept material.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul a fost declarat în termen, or, din materialele cauzei rezultă că, decizia instanței de apel a fost expediată în adresa recurentului la data de 12 iulie 2016 (f. d. 258, vol. I), iar materialele cauzei nu confirmă recepționarea acesteia de către recurent.

Prin referința depusă la data de 17 noiembrie 2016, Alexei Zagorodniuc a solicitat respingerea cererii de recurs depusă de către Ministerul Justiției al RM ca inadmisibil.

Examinând temeiurile recursurilor în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursurile sunt inadmisibile din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4);

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursurile declarate de Alexei Zagorodniuc și Ministerul Justiției al Republicii Moldova nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, analizând actele cauzei Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că, argumentele recurenților se limitează la situația de apreciere de către instanțele ierarhic inferioare a circumstanțelor de fapt a cauzei.

Prin urmare, argumentele invocate în cererile de recurs sunt similare argumentelor invocate atât în prima instanță, cât și în instanța de apel și sunt expuse asupra circumstanțelor de fapt și nu de drept, cărora instanța de apel le-a dat o apreciere corectă, având la bază cumulul de dovezi administrate în cadrul dezbaterilor judiciare, apreciate conform art.130 CPC.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursurile declarate de către Alexei Zagorodniuc și Ministerul Justiției al Republicii Moldova, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursurile declarate de către Alexei Zagorodniuc și Ministerul Justiției al Republicii Moldova ca inadmisibile.

În conformitate cu art. art. 269-270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursurile lui Alexei Zagorodniuc și a Ministerului Justiției al Republicii Moldova se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic